Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (desiata komora)

z 26. októbra 2016 *

„Odvolanie — Štátna pomoc — Výroba hliníka — Zvýhodnená sadzba za elektrickú energiu poskytnutá na základe zmluvy — Rozhodnutie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za zlučiteľnú s vnútorným trhom — Výpoveď zmluvy — Právne pozastavenie účinkov výpovede zmluvy — Rozhodnutie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za protiprávnu — Článok 108 ods. 3 ZFEÚ — Pojmy ‚existujúca pomoc' a ‚nová pomoc' — Rozlišovanie"

Vo veci C-590/14 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 18. decembra 2014,

Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI), so sídlom v Aténach (Grécko), v zastúpení: E. Bourtzalas, advokát, E. Salaka, C. Synodinos, C. Tagaras a A. Oikonomou, dikigoroi,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Alouminion tis Ellados VEAE, predtým Alouminion AE, so sídlom v Maroussi (Grécko), v zastúpení: G. Dellis, N. Korogiannakis, E. Chrysafis, D. Diakopoulos a N. Keramidas, dikigoroi,

žalobkyňa v prvostupňovom konaní,

Európska komisia, v zastúpení: É. Gippini Fournier a A. Bouchagiar, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (desiata komora),

v zložení: A. Borg Barthet, vykonávajúci funkciu predsedu desiatej komory, sudcovia E. Levits a F. Biltgen (spravodajca),

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

* Jazyk konania: gréčtina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI) vo svojom odvolaní navrhuje zrušenie rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 8. októbra 2014 Alouminion/Komisia (T-542/11, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2014:859), ktorým zrušil rozhodnutie Komisie 2012/339/EÚ z 13. júla 2011 o štátnej pomoci č. SA. 26117 – C 2/2010 (ex NN 62/2009) poskytnutej Gréckom podniku Alouminion tis Ellados AE (Ú. v. EÚ L 166, 2012, s. 83, ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Skutkové okolnosti

2 V roku 1960 spoločnosť Alouminion tis Ellados AE (ďalej len „AtE“), ktorú v júli 2007 vo výrobe hliníka v Grécku nahradila spoločnosť Alouminion AE a v máji 2015 spoločnosť Alouminion tis Ellados VEAE (ďalej len „Alouminion“), uzavrela zmluvu (ďalej len „zmluva z roku 1960“) s elektrárenskou verejnou spoločnosťou DEI, na základe ktorej jej bola poskytnutá zvýhodnená sadzba za elektrickú energiu.

3 Článok 2 ods. 3 zmluvy z roku 1960 stanovoval automatické predlžovanie zmluvy na nasledujúce obdobie piatich rokov, ak ju nevypovie jedna zo zmluvných strán doporučeným listom s potvrdením o prijatí adresovaným druhej zmluvnej strane s výpovednou lehotou dva roky.

4 Na základe dohody medzi spoločnosťou AtE a Helénskou republikou, ktorá bola formalizovaná v legislatívnom dekréte z roku 1969, sa platnosť zmluvy z roku 1960 mala skončiť 31. marca 2006, pokiaľ nebude predĺžená v súlade s jej ustanoveniami.

5 V rozhodnutí z 23. januára 1992 Európska komisia rozhodla, že zvýhodnená sadzba poskytnutá AtE predstavovala štátnu pomoc zlučiteľnú s vnútorným trhom.

6 Vo februári 2004 oznámila DEI spoločnosti AtE svoj úmysel vypovedať zmluvu z roku 1960 a v súlade so zmluvnými ustanoveniami jej od 1. apríla 2006 prestala uplatňovať zvýhodnenú sadzbu.

7 AtE napadla túto výpoveď na príslušných vnútroštátnych súdoch.

8 Uznesením z 5. januára 2007 (ďalej len „prvé uznesenie v konaní o nariadení predbežného opatrenia“) Monomeles Protodikeio Athinon (samosudca na súde prvého stupňa v Aténach, Grécko) v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia dočasne a *ex nunc* pozastavil účinky uvedenej výpovede. Tento súd rozhodol, že táto výpoveď nie je v súlade s ustanoveniami zmluvy z roku 1960 a s uplatniteľnými vnútroštátnymi právnymi predpismi.

9 DEI prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia napadla na Polymeles Protodikeio Athinon (Súd prvého stupňa v Aténach), ktorý tiež v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia uznesením zo 6. marca 2008 vyhovel *ex nunc* jej návrhu domáhajúcemu sa výpovede zmluvy z roku 1960 a ukončenia zvýhodnenej sadzby.

10 Počas obdobia od 5. januára 2007 do 6. marca 2008 (ďalej len „dotknuté obdobie“) AtE a následne Alouminion teda naďalej využívali zvýhodnenú sadzbu.

11 V júli 2008 boli Komisii podané sťažnosti. Listom z 27. januára 2010 Komisia oznámila Helénskej republike svoje rozhodnutie začať konanie podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ a vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky v lehote jedného mesiaca odo dňa uverejnenia tohto listu.

12 Uvedené rozhodnutie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* 16. apríla 2010 (Ú. v. EÚ C 96, 2010, s. 7).

13 V rozhodnutí o začatí konania vyjadrila Komisia predovšetkým pochybnosti o tom, či zvýhodnená sadzba fakturovaná spoločnosťou DEI spoločnosti AtE a neskôr spoločnosti Alouminion bola počas dotknutého obdobia na tej istej úrovni ako sadzba uplatňovaná vo vzťahu k iným veľkým priemyselným odberateľom elektrickej energie, keďže účtovanie zvýhodnenej sadzby sa malo ukončiť 31. marca 2006, ale bolo predĺžené prvým uznesením o nariadení predbežného opatrenia.

14 Helénska republika, Alouminion a DEI zaslali svoje pripomienky Komisii.

15 Komisia vo svojom spornom rozhodnutí konštatovala, že Helénska republika neoprávnene poskytla spoločnosti AtE a spoločnosti Alouminion štátnu pomoc vo výške 17,4 milióna eur formou zvýhodnenej sadzby počas dotknutého obdobia. Keďže táto pomoc bola poskytnutá v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, a preto bola nezlučiteľná s vnútorným trhom, Komisia nariadila Helénskej republike vymáhať uvedenú pomoc od spoločnosti Alouminion.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

16 Návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 6. októbra 2011 podala Alouminion žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia sporného rozhodnutia a zaviazania Komisie na náhradu trov konania.

17 Alouminion predložila na podporu svojej žaloby desať žalobných dôvodov, ktorými napádala v prvom rade kvalifikáciu dotknutého opatrenia ako novej pomoci, subsidiárne kvalifikáciu zvýhodnenej sadzby ako štátnej pomoci, a ešte subsidiárnejšie povinnosť vrátenia novej pomoci vyplývajúcu z dotknutého opatrenia.

18 Všeobecný súd vyhovel prvému žalobnému dôvodu a zrušil sporné rozhodnutie bez toho, aby rozhodol o ostatných žalobných dôvodoch.

O odvolaní

O prípustnosti

Argumentácia účastníkov konania

19 Alouminion sa domnieva, že toto odvolanie je neprípustné.

20 DEI pripomína, že Všeobecný súd v prvom stupni vyhovel jej návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Komisie. Článok 56 druhý odsek Štatútu Súdneho dvora Európskej únie však stanovuje, že vedľajší účastníci konania v prvom stupni môžu podať odvolanie, ak sa ich rozhodnutie Všeobecného súdu priamo týka.

21 DEI tvrdí, že na účely dosiahnutia súladu so spornym rozhodnutím pristúpila k vymáhaniu dotknutej štátnej pomoci spolu s úrokmi, t. j. 21 276 766,43 eura. Vzhľadom na to, že napadnutý rozsudok zrušil sporné rozhodnutie, toto vymáhanie stratilo právny základ.

22 DEI tvrdí, že má teda povinnosť vrátiť vymáhanú sumu a že vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora preto musí byť považovaná za priamo dotknutú napadnutým rozsudkom.

Posúdenie Súdnym dvorom

23 Je potrebné pripomenúť, že v súlade s článkom 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie účastníci, ktoré vstupujú do konania ako vedľajší účastník, s výnimkou členských štátov a orgánov Únie môžu podať odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu len vtedy, ak sa ich toto rozhodnutie priamo týka.

24 V tejto súvislosti z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že žalobca, ktorý má povinnosť vrátiť určitú sumu na účely výkonu rozsudku Všeobecného súdu, musí byť považovaný za priamo dotknutého týmto rozsudkom (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 24. septembra 2002, Falck a Acciaierie di Bolzano/Komisia, C-74/00 P a C-75/00 P, EU:C:2002:524, body 46 až 58, ako aj z 2. októbra 2003, International Power a i./NALOO, C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P a C-180/01 P, EU:C:2003:534, body 52 a 53).

25 V prejednávanej veci má DEI na účely výkonu napadnutého rozsudku povinnosť vrátiť sumu, ktorú vymohla, aby vyhovela spornému rozhodnutiu, t. j. 21 276 766,43 eura, ktorá zodpovedá rozdielu medzi zvýhodnenou sadzbou za elektrickú energiu neoprávnene účtovanú spoločnosti Alouminion a štandardnou sadzbou.

26 Z toho vyplýva, že napadnutý rozsudok môže podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie svojou povahou priamo ovplyvniť hospodárske postavenie spoločnosti DEI. Odvolanie je teda prípustné.

O veci samej

27 DEI uvádza päť odvolacích dôvodov na podporu svojho odvolania.

28 Vo svojom prvom odvolacom dôvode, ktorý je rozdelený na tri časti, DEI podporovaná Komisiou vytýka Všeobecnému súdu, že porušil článok 108 ods. 3 ZFEÚ, ako aj článok 1 písm. b) a c) nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [108 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 83, 1999, s. 1).

O prvej časti prvého odvolacieho dôvodu

– Argumentácia účastníkov konania

29 V prvej časti prvého odvolacieho dôvodu DEI podporovaná Komisiou vytýka Všeobecnému súdu, že rozhodol, že predĺženie existujúcej pomoci nepredstavuje *ipso facto* novú pomoc.

30 DEI a Komisia tvrdia, že Všeobecný súd sa po tom, ako v bode 53 napadnutého rozsudku pripomenul, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že predĺženie existujúcej pomoci predstavuje novú pomoc, ktorá je odlišná od pomoci, ktorá bola predĺžená, a že zmena dĺžky existujúcej pomoci sa má považovať za novú pomoc (rozsudky zo 4. decembra 2013, Komisia/Rada, C-121/10, EU:C:2013:784, bod 59 a citovaná judikatúra; ako aj zo 4. decembra 2013, Komisia/Rada, C-111/10, EU:C:2013:785, bod 58), pokúsil v bode 54 napadnutého rozsudku spresniť túto judikatúru výkladom rozsudkov z 9. augusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), a z 20. mája 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), v tom zmysle, že schéma pomoci sa má považovať za novú pomoc len v prípade, že došlo k jej podstatnej zmene.

31 Z rozsudkov z 9. augusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), a z 20. mája 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), však nevyplýva, že predĺženie doby platnosti existujúcej pomoci samo osebe nepredstavuje poskytnutie novej pomoci, pričom rozsudok z 9. augusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), v každom prípade nemožno uplatniť na prejednávanú vec.

32 DEI a Komisia tvrdia, že skutočnosť, že predĺženie doby platnosti existujúcej pomoci predstavuje novú pomoc, zjavne vyplýva z článkov 107 a 108 ZFEÚ.

33 Podľa DEI a Komisie systém kontroly štátnej pomoci stanovený v týchto ustanoveniach zavádza odlišný postup v závislosti od toho, či je dotknutá pomoc existujúca, alebo nová. Ak by sa však pripustilo, že predĺženie existujúcej pomoci nepredstavuje *ipso facto* novú pomoc, členský štát by mohol tento odlišný postup obchádzať tak, že by takúto pomoc predĺžil na neurčito alebo o určité krátke obdobie.

34 DEI a Komisia sa domnievajú, že pojem „existujúca pomoc“ sa má teda vykladať reštriktívne, aby nebola dotknutá oznamovacia povinnosť a povinnosť pozastavenia účinkov stanovená v článku 108 ods. 3 ZFEÚ, čo Súdny dvor okrem iného už konštatoval v rozsudkoch z 5. októbra 1994, Taliansko/Komisia (C-47/91, EU:C:1994:358, body 24 až 26), a z 21. marca 2002, Španielsko/Komisia (C-36/00, EU:C:2002:196, bod 24).

35 Naopak, pojem „nová pomoc“ treba vykladať široko, keďže v súlade s článkom 1 písm. c) nariadenia č. 659/1999 zahŕňa „všetku pomoc, to znamená schémy pomoci a individuálnu pomoc, ktorá nie je existujúcou pomocou vrátane úprav existujúcej pomoci“.

36 DEI a Komisia navyše zdôrazňujú, že článok 4 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 659/1999 (Ú. v. EÚ L 140, 2004, s. 1; Mim. vyd. 08/004, s. 3), stanovuje, že „na účely článku 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 659/1999 zmena existujúcej pomoci bude znamenať každú zmenu, okrem zmien čisto formálneho alebo administratívneho charakteru, ktoré nemôžu ovplyvniť posúdenie zlučiteľnosti opatrenia pomoci so spoločným trhom“.

37 DEI a Komisia tvrdia, že vzhľadom na tieto okolnosti a skutočnosť, že posúdenie zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom vykonávané Komisiou sa zakladá na skúmaní hospodárskych údajov a okolností dotknutého trhu k dátumu prijatia jej rozhodnutia a počas obdobia, na ktoré bola pomoc poskytnutá, predĺženie doby platnosti pomoci nemožno považovať za zmenu „čisto formálneho alebo administratívneho charakteru“ v zmysle článku 4 ods. 1 nariadenia č. 794/2004, ale že predstavuje zmenu existujúcej pomoci.

38 Podľa DEI sa ustálená judikatúra Súdneho dvora citovaná v bode 53 napadnutého rozsudku zakladá na tej istej logike.

39 Alouminion usudzuje, že prvú časť prvého odvolacieho dôvodu je potrebné zamietnuť.

40 Podľa spoločnosti Alouminion Všeobecný súd v bode 54 napadnutého rozsudku vysvetlil spôsob výkladu, ktorý sa má použiť na určenie toho, či skutočne došlo k zmene schémy existujúcej pomoci, a teda sa nepokúsil o spresnenie ustálenej judikatúry citovanej v bode 53 toho istého rozsudku.

41 Alouminion tvrdí, že rozsudok z 9. augusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), je pre prejednávanú vec relevantný, keďže v tomto rozsudku Súdny dvor uviedol, že dotknuté opatrenie nezmenilo právne predpisy, ktoré zakladajú sporné výhody, tak pokiaľ ide o ich povahu, ako aj činnosti verejného podniku, na ktoré sa vzťahujú, a na základe toho dospel k záveru, že toto opatrenie nemožno považovať za opatrenie, ktoré zakladá alebo mení existujúcu pomoc. Podľa spoločnosti Alouminion treba v prejednávanej veci dospieť k tomu istému záveru, pretože prvým uznesením o nariadení predbežného opatrenia nedošlo ani k zmene, ani k náhrade právneho a zmluvného základu existujúcej pomoci.

42 Alouminion tvrdí, že Všeobecný súd taktiež správne citoval rozsudok z 20. mája 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), pretože aj keď Súdny dvor v bodoch 46 a 47 uvedeného rozsudku uviedol, že situácie, v ktorých zmena legislatívneho rámca vedie k zvýšeniu rozpočtu schváleného pre schému pomoci a k predĺženiu doby pomoci, predstavujú protiprávnu pomoc, naopak sa domnieval, že o taký prípad nejde v situáciách, keď dochádza k zmene legislatívneho rámca, pričom nie je dotknutá výška pomoci.

43 Alouminion z toho vyvodzuje, že vzhľadom na uvedené rozsudky sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 55 napadnutého rozsudku uviedol, že prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia nemožno považovať za zakladajúce alebo meniace existujúcu pomoc.

44 Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého predĺženie doby existujúcej pomoci predstavuje *ipso facto* existujúcu pomoc, Alouminion sa domnieva, že judikatúra, ktorej sa v tejto súvislosti dovoláva DEI a Komisia, nie je v prejednávanej veci relevantná, pretože sa týka výlučne posúdenia pojmu „existujúca pomoc“ a nie posúdenia pojmu „predĺženie“.

– Posúdenie Súdnym dvorom

45 Na úvod treba zdôrazniť, že v rámci systému kontroly štátnej pomoci zavedeného v článkoch 107 a 108 ZFEÚ sa uplatní odlišné konanie v závislosti od toho, či ide o existujúcu, alebo novú pomoc. Zatiaľ čo existujúca pomoc môže byť v súlade s článkom 108 ods. 1 ZFEÚ naďalej poskytovaná dovtedy, kým Komisia nerozhodne o jej nezlučiteľnosti, článok 108 ods. 3 ZFEÚ stanovuje, že zámery v súvislosti so zavedením novej pomoci alebo zmenou existujúcej pomoci treba včas oznámiť Komisii, pričom nemôžu byť vykonané, pokiaľ sa vo veci nerozhodlo s konečnou platnosťou (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. júla 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, bod 36 a citovanú judikatúru, ako aj z 19. marca 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, bod 35).

46 Je potrebné tiež pripomenúť, že na jednej strane treba v zmysle článku 1 písm. c) nariadenia č. 659/1999 považovať za novú pomoc „všetku pomoc…, to znamená schémy pomoci a individuálnu pomoc, ktorá nie je existujúcou pomocou vrátane úprav existujúcej pomoci“.

47 Na druhej strane článok 4 ods. 1 nariadenia č. 794/2004 stanovuje, že „ na účely článku 1 písm. c) [nariadenia č. 659/1999], zmena existujúcej pomoci bude znamenať každú zmenu, okrem zmien čisto formálneho alebo administratívneho charakteru, ktoré nemôžu ovplyvniť posúdenie zlučiteľnosti opatrenia pomoci so spoločným trhom“.

48 Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že pojem „štátna pomoc“ zodpovedá objektívnej situácii, ktorá sa posudzuje v okamihu, keď Komisia prijíma svoje rozhodnutie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. júla 1986, Belgicko/Komisia, 234/84, EU:C:1986:302, bod 16; z 11. septembra 2003, Belgicko/Komisia, C-197/99 P, EU:C:2003:444, bod 86, ako aj z 1. júla 2008, Chronopost a La Poste/UFEX a i., C-341/06 P a C-342/06 P, EU:C:2008:375, bod 144).

49 Z toho vyplýva, že posúdenie zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom, ktoré vykonáva Komisia, sa zakladá na posúdení hospodárskych údajov a okolností dotknutého trhu k dátumu, keď Komisia prijme svoje rozhodnutie a zohľadní okrem iného obdobie, počas ktorého bolo poskytovanie tejto pomoci stanovené. Dĺžka platnosti existujúcej pomoci je preto okolnosť takej povahy, že môže ovplyvniť posudzovanie Komisie o zlučiteľnosti tejto pomoci s vnútorným trhom.

50 Za týchto podmienok, a ako už Súdny dvor rozhodol v rozsudkoch zo 4. decembra 2013, Komisia/Rada (C-121/10, EU:C:2013:784, bod 59), a zo 4. decembra 2013, Komisia/Rada (C-111/10, EU:C:2013:785, bod 58), predĺženie doby platnosti existujúcej pomoci sa má považovať za zmenu existujúcej pomoci, a teda podľa článku 1 písm. c) nariadenia č. 659/1999 predstavuje novú pomoc.

51 Dôvodnosť prvej časti prvého odvolacieho dôvodu treba teda skúmať s prihliadnutím na všetky tieto úvahy.

52 V prvej časti prvého odvolacieho dôvodu DEI podporovaná Komisiou vytýka v podstate Všeobecnému súdu, že rozhodol, že predĺženie existujúcej pomoci nepredstavuje *ipso facto* novú pomoc.

53 DEI a Komisia tvrdia, že Všeobecný súd v bode 54 napadnutého rozsudku nesprávne vykladal rozsudky z 9. augusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), a z 20. mája 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), aby spresnil judikatúru citovanú v bode 53 toho istého rozsudku, konkrétne rozsudky zo 4. decembra 2013, Komisia/Rada (C-121/10, EU:C:2013:784, bod 59), a zo 4. decembra 2013, Komisia/Rada (C-111/10, EU:C:2013:785, bod 58).

54 V tomto ohľade treba uviesť, že Všeobecný súd vychádzal v bode 54 napadnutého rozsudku na jednej strane z rozsudku z 9. augusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), aby konštatoval, že „na uplatnenie článku 108 ods. 1 a 3 ZFEÚ sa vznik novej pomoci alebo zmena existujúcej pomoci má posúdiť s ohľadom na ustanovenia, ktoré túto situáciu upravujú, na ich podmienky a obmedzenia“.

55 Na druhej strane Všeobecný súd v uvedenom bode odkazuje na body 46 a 47 rozsudku z 20. mája 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), aby doplnil, že „preto iba v prípade, keď zmena ovplyvňuje pôvodnú schému z hľadiska jej samotnej podstaty, sa táto schéma zmení na novú schému pomoci“.

56 Tento výklad však vychádza z nesprávneho pochopenia tohto posledného rozsudku. Z uvedených bodov 46 a 47 vyplýva len to, že Súdny dvor rozhodol, že dotknutý členský štát tým, že stanovil zvýšenie rozpočtu schváleného pre schému pomoci, ako aj predĺžením doby uplatňovania tejto schémy o dva roky, vytvoril novú pomoc odlišnú od pomoci schválenej Komisiou.

57 Z toho vyplýva, ako tvrdí DEI, že judikatúra uvedená v rozsudkoch zo 4. decembra 2013, Komisia/Rada (C-121/10, EU:C:2013:784, bod 59), a zo 4. decembra 2013 Komisia/Rada (C-111/10, EU:C:2013:785, bod 58), podľa ktorej predĺženie existujúcej schémy pomoci predstavuje novú pomoc, sa zakladá na tej istej logike ako rozsudky z 9. augusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), a z 20. mája 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291). Okrem toho treba zdôrazniť, že Súdny dvor v týchto rozsudkoch zo 4. decembra 2013 výslovne odkázal na body 46 a 47 tohto posledného uvedeného rozsudku.

58 Okrem toho treba uviesť, že v prejednávanej veci zo skutočností uvedených Všeobecným súdom, ktoré sú opísané v bodoch 2 až 10 tohto rozsudku, vyplýva, že platnosť zmluvy z roku 1960 mala skončiť 31. marca 2006, pokiaľ nebude predĺžená v súlade s jej ustanoveniami. Vo februári 2004 však DEI oznámila spoločnosti AtE svoj zámer vypovedať túto zmluvu a od 1. apríla 2006 prestala uplatňovať zvýhodnenú sadzbu. Prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia však dočasne pozastavilo účinky tejto výpovede, čím AtE a následne Alouminion počas dotknutého obdobia naďalej využívali zvýhodnenú sadzbu.

59 Na rozdiel od toho, čo uviedol Všeobecný súd v bodoch 55 až 57 napadnutého rozsudku, vzhľadom na to, že prvým uznesením o nariadení predbežného opatrenia sa opätovne zaviedla zvýhodnená sadzba počas dotknutého obdobia, došlo k zmene časových obmedzení uvedenej sadzby, ktoré boli dohodnuté v zmluve z roku 1960, a tým aj časových obmedzení schémy pomoci, ktoré schválila Komisia vo svojom rozhodnutí z 23. januára 1992. Prvé uznesenie v konaní o nariadení predbežného opatrenia sa má preto považovať za skutočnosť zakladajúcu zmenu existujúcej pomoci.

60 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba konštatovať, že Všeobecný súd v bodoch 54 až 56 napadnutého rozsudku nesprávne vykladal a uplatnil judikatúru Súdneho dvora uvedenú v rozsudkoch z 9. augusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311), ako aj z 20. mája 2010,

Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291), ktorá bola potvrdená v rozsudkoch zo 4. decembra 2013, Komisia/Rada (C-121/10, EU:C:2013:784, bod 59), ako aj zo 4. decembra 2013, Komisia/Rada (C-111/10, EU:C:2013:785, bod 58), a že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že v bode 57 napadnutého rozsudku konštatoval, že prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia sa nemôže považovať za uznesenie, ktoré založilo alebo zmenilo pomoc v zmysle článku 108 ods. 3 ZFEÚ.

61 Prvej časti prvého odvolacieho dôvodu je preto potrebné vyhovieť.

O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu

– Argumentácia účastníkov konania

62 Vo svojej druhej časti prvého odvolacieho dôvodu DEI podporovaná Komisiou tvrdí, že úvahy, ktoré Všeobecný súd uviedol v bodoch 61 až 68 napadnutého rozsudku, sú nesprávne.

63 DEI a Komisia v prvom rade tvrdia, že Všeobecný súd, ktorý odkázal v bodoch 53 a 61 až 63 napadnutého rozsudku na rozsudky zo 6. marca 2012, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-127/99, T-129/99 a T-148/99, EU:T:2002:59), a z 1. júla 2010, Taliansko/Komisia (T-53/08, EU:T:2010:267), aby potvrdil, že nová pomoc vzniká len vtedy, ak je doba existujúcej pomoci predĺžená legislatívnym zásahom, nesprávne vykladal tieto rozsudky.

64 V tomto ohľade DEI a Komisia pripomínajú, že hoci podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora štátna pomoc môže vzniknúť nečinnosťou členského štátu (rozsudok z 19. marca 2013, Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia a i. a Komisia/Francúzsko a i., C-399/10 P a C-401/10 P, EU:C:2013:175, body 100 až 103), platí to *a fortiori* v prípade aktu vydaného štátnym orgánom, aj keby nešlo o legislatívny zásah.

65 DEI a Komisia v druhom rade tvrdia, že Všeobecný súd v bode 63 napadnutého rozsudku nesprávne odlíšil rozsudky zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-127/99, T-129/99 a T-148/99, EU:T:2002:59), a z 1. júla 2010, Taliansko/Komisia (T-53/08, EU:T:2010:267), od prejednávanej veci z dôvodu, že vo veciach, v ktorých boli vyhlásené tieto rozsudky, nebolo predĺženie doby platnosti dotknutej pomoci automatické. V prejednávanej veci je však nesporné, že predĺženie uplatnenia zvýhodnenej sadzby nevyplývalo automaticky zo zmluvy z roku 1960, ale z prvého uznesenia o nariadení predbežného opatrenia.

66 DEI a Komisia v treťom rade uvádzajú, že na rozdiel od konštatovania Všeobecného súdu uvedeného v bodoch 65 až 67 napadnutého rozsudku nevyplýva z rozsudku z 20. septembra 2011, Regione autonoma della Sardegna a i./Komisa (T-394/08, T-408/08, T-453/08 a T-454/08, EU:T:2011:493), že opatrenie, akým je prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, musí na to, aby zakladalo novú pomoc, zmeniť právny rámec existujúcej pomoci, a teda zmeniť podstatu tejto pomoci. Z uvedeného rozsudku podľa DEI a Komisie v skutočnosti vyplýva, že aj taká zmena, ktorá sa netýka podstaty existujúcej pomoci, má za následok vznik novej pomoci.

67 Komisia okrem iného tvrdí, že právnym základom pomoci počas dotknutého obdobia bolo prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, a Všeobecný súd preto v bodoch 64, 67 a 68 napadnutého rozsudku nesprávne konštatoval, že účelom prvého uznesenia o nariadení predbežného opatrenia nebolo zmeniť právny rámec zmluvy z roku 1960, ale len dočasne vykladalo jeho obsah.

68 Všeobecný súd tým dospel k záveru, že právne účinky vyvolávala len táto zmluva. Podľa Komisie uznesenia o nariadení predbežného opatrenia však nevykladajú a dočasne neriešia spor, ale vyvolávajú samostatné právne účinky tým, že potvrdzujú existujúce práva a povinnosti a zakladajú nové práva a povinnosti. Vnútroštátny súd môže okrem iného nariadiť predbežné opatrenia, ak je na jednej strane potrebné, aby bolo určité právo zachované alebo sa riešila určitá situácia, a na strane druhej, ak treba

v naliehavých a potrebných prípadoch zabrániť bezprostrednému riziku. Účelom týchto opatrení tak môže byť zachovanie určitého práva, ktoré súvisí s hlavnou žalobou, avšak nemusí ísť nevyhnutne o to isté právo, ktorého stála právna ochrana je predmetom hlavnej žaloby.

69 Alouminion sa domnieva, že prvé uznesenie v konaní o nariadení predbežného opatrenia nezmenilo pôvodný vnútroštátny právny rámec ani legislatívny rámec zvýhodnenej sadzby, a preto je potrebné druhú časť prvého odvolacieho dôvodu zamietnuť.

70 Alouminion na úvod tvrdí, že DEI nesprávne odkazuje na rozsudok z 20. septembra 2011, Regione autonoma della Sardegna a i./Komisia (T-394/08, T-408/08, T-453/08 a T-454/08, EU:T:2011:493), aby podporila tvrdenie, že aj zmena, ktorá sa netýka podstaty existujúcej pomoci, vedie k založeniu novej pomoci. Z talianskeho znenia tohto rozsudku totiž vyplýva, že takáto zmena len „môže“ viesť k založeniu novej pomoci.

71 Ďalej Alouminion tvrdí, že z rozsudkov zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-127/99, T-129/99 a T-148/99, EU:T:2002:59), a z 1. júla 2010, Taliansko/Komisia (T-53/08, EU:T:2010:267), vyplýva, že ak Všeobecný súd rozhodol, že dotknutá pomoc vo veciach, v ktorých boli vydané tieto rozsudky, predstavuje novú pomoc, bolo to z dôvodu existencie legislatívneho zásahu.

72 Alouminion sa na záver domnieva, že judikatúra citovaná spoločnosťou DEI, podľa ktorej štátna pomoc môže vzniknúť aj nečinnosťou členského štátu, nie je v prejednávanej veci relevantná.

– Posúdenie Súdnym dvorom

73 Pokiaľ ide v prvom rade o body 61 až 64 napadnutého rozsudku, treba uviesť, že po prvé, v bode 63 uvedeného rozsudku Všeobecný súd uviedol, že vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-127/99, T-129/99 a T-148/99, EU:T:2002:59), a z 1. júla 2010, Taliansko/Komisia (T-53/08, EU:T:2010:267), sa dotknuté predĺženia nepovažovali za dôvod zakladajúci novú pomoc „iba preto, lebo uvedené predĺženia, ktoré vôbec neboli automatické, vyžadovali na zmenu pôvodného prospechu legislatívne zásahy“.

74 Aj keď zo skutočností uvedených v bodoch 1 až 9 rozsudku zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-127/99, T-129/99 a T-148/99, EU:T:2002:59), a v bodoch 1 až 11 rozsudku z 1. júla 2010, Taliansko/Komisia (T-53/08, EU:T:2010:267), vyplýva, že dotknuté predĺženia vyplývajú z legislatívneho zásahu, je potrebné konštatovať, že neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by nasvedčovala tomu, že Všeobecný súd práve na základe tejto okolnosti v týchto rozsudkoch usúdil, že uvedené predĺženia predstavovali novú pomoc.

75 Z bodov 174 a 175 rozsudku zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-127/99, T-129/99 a T-148/99, EU:T:2002:59), okrem iného totiž vyplýva, že dotknutá pomoc bola poskytnutá na základe právneho nástroja, konkrétne legislatívneho zásahu, prijatého v čase, keď bolo Španielske kráľovstvo už členským štátom, a že aj keď výhoda stanovená v tomto právnom nástroji nepredstavovala predĺženie doby trvania skoršieho opatrenia, nič to nemení na skutočnosti, že z dôvodu zmeny dĺžky dotknutej pomoci musí byť táto pomoc považovaná za novú pomoc. Z toho vyplýva, že dotknuté predĺženia neboli považované za novú pomoc preto, lebo vyplývali z legislatívneho zásahu, ale z dôvodu ich účinkov.

76 Po druhé Všeobecný súd v bodoch 63 a 64 napadnutého rozsudku odlíšil rozsudky zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-127/99, T-129/99 a T-148/99, EU:T:2002:59), a z 1. júla 2010, Taliansko/Komisia (T-53/08, EU:T:2010:267), od prejednávanej veci z dôvodu, že vo veciach, v ktorých boli vydané tieto rozsudky, nebolo predĺženie doby platnosti dotknutej pomoci automatické.

77 Treba však zdôrazniť, že zo skutočností konštatovaných Všeobecným súdom, ktoré sú opísané v bodoch 8 až 10 tohto rozsudku, jasne vyplýva, že predĺženie uplatnenia zvýhodnenej sadzby nevyplývalo automaticky zo zmluvy z roku 1960, ale z prvého uznesenia o nariadení predbežného opatrenia.

78 Úvahy uvedené v bodoch 61 až 64 napadnutého rozsudku vychádzajú v dôsledku toho z nesprávneho výkladu, ako aj nesprávneho uplatnenia rozsudkov zo 6. marca 2002, Diputación Foral de Álava a i./Komisia (T-127/99, T-129/99 a T-148/99, EU:T:2002:59), a z 1. júla 2010, Taliansko/Komisia (T-53/08, EU:T:2010:267).

79 Po druhé, pokiaľ ide o body 65 až 68 napadnutého rozsudku, treba uviesť, že Všeobecný súd v bodoch 65 a 66 tohto rozsudku uviedol, že v rozsudku z 20. septembra 2011, Regione autonoma della Sardegna a i./Komisia (T-394/08, T-408/08, T-453/08 a T-454/08, EU:T:2011:493), síce rozhodol, že pomoc priznaná na základe právneho základu, ktorý je podstatne odlišný od schémy schválenej rozhodnutím o schválení, sa musí považovať za novú pomoc, pôvodná pomoc vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, však bola schválená Komisiou, pričom nová pomoc bola priznaná novou právnou úpravou v rozpore s rozhodnutím Komisie o schválení.

80 Ďalej po tom, ako Všeobecný súd v bode 67 napadnutého rozsudku zdôraznil, že v prejednávanej veci účelom prvého uznesenia o nariadení predbežného opatrenia nebolo zmeniť právny rámec zvýhodnenej sadzby vo vzťahu k zvýhodnenej sadzbe schválenej Komisiou, dospel v bode 68 uvedeného rozsudku k záveru, že právnym základom dotknutej pomoci nie je prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, ale zmluva z roku 1960 a príslušné vnútroštátne právo, ako sa dočasne vykladá v prvom uznesení o nariadení predbežného opatrenia.

81 V tomto ohľade treba teda konštatovať, že keďže z bodu 59 tohto rozsudku vyplýva, že prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia tým, že predĺžilo uplatnenie zvýhodnenej sadzby na dotknuté obdobie, malo za následok zmenu časových obmedzení zmluvy z roku 1960, a teda časových obmedzení zvýhodnenej sadzby, ako sú uvedené v bode 4 tohto rozsudku, bolo aj právnym základom pomoci počas dotknutého obdobia.

82 V dôsledku toho v bodoch 67 a 68 napadnutého rozsudku došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu.

83 Je teda potrebné vyhovieť aj druhej časti prvého odvolacieho dôvodu.

O tretej časti prvého odvolacieho dôvodu

– Argumentácia účastníkov konania

84 Vo svojej tretej časti prvého odvolacieho dôvodu DEI podporovaná Komisiou tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že v bode 58 napadnutého rozsudku konštatoval, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu o nariadení predbežného opatrenia nemôže mať za účinok poskytnutie štátnej pomoci.

85 DEI v tomto ohľade pripomína, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že vnútroštátne súdy majú právomoc prijímať dočasné opatrenia, aby zabránili narušeniu hospodárskej súťaže v dôsledku poskytnutia štátnej pomoci v rozpore s povinnosťou pozastavenia účinkov, ktorá je stanovená v článku 108 ods. 3 ZFEÚ, a že rozhodnutia vnútroštátnych súdov, ktoré takéto opatrenia prijímajú, sú preto súčasťou systému preventívnej kontroly štátnej pomoci.

86 Podľa DEI z toho vyplýva, že akýkoľvek vnútroštátny súd vrátane súdu, ktorý rozhoduje v konaní o nariadení predbežného opatrenia, je povinný skúmať, či určité opatrenie, ktoré ukladá, môže viesť k dôsledkom, pre ktoré môže byť nezlučiteľné s vnútorným trhom, pretože je príčinou poskytnutia budúcej protiprávnej konkurenčnej výhody.

87 V prejednávanej veci by to znamenalo, že dočasné posúdenie vykonané vnútroštátnym súdom v prvom uznesení o nariadení predbežného opatrenia nemôže, pokiaľ ide o výpoveď zo zmluvy z roku 1960, s konečnou platnosťou odstrániť neistotu týkajúcu sa právnej povahy a následkov uplatnenia zvýhodnenej sadzby po uplynutí jej pôvodného obdobia platnosti a že toto uznesenie malo byť predmetom predchádzajúcej kontroly stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ.

88 Komisia sa rovnako ako DEI domnieva, že okolnosť, že nová pomoc bola zavedená uznesením vnútroštátnemu súdu o nariadení predbežného opatrenia, nie je relevantná na posúdenie zlučiteľnosti tejto pomoci s vnútorným trhom.

89 Podľa Komisie by opačný záver viedol k subjektívnemu výkladu pojmu „pomoc“ podľa orgánu, ktorý prijíma opatrenie zakladajúce túto pomoc, a bol by teda v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora a okrem iného s rozsudkom z 8. decembra 2011, France Télécom/Komisia (C-81/10 P, EU:C:2011:811, bod 17 a citovaná judikatúra), v ktorom bolo rozhodnuté, že pojem „štátna pomoc“ je právnym pojmom a musí byť vykladaný na základe objektívnych skutočností a podľa účinkov tejto pomoci.

90 Komisia dodáva, že tvrdenie DEI, podľa ktorého prináleží vnútroštátnemu súdu, aby v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia oznámil Komisii každé opatrenie, ktoré zakladá novú pomoc alebo mení existujúcu pomoc, a toto opatrenie predložil Komisii na preventívnu kontrolu, je potvrdené rozsudkom z 18. júla 2007, Lucchini (C-119/05, EU:C:2007:434, body 59 až 63), z ktorého vyplýva, že vnútroštátny súd má z dôvodu výlučnej právomoci Komisie a zásady prednosti práva Únie povinnosť neuplatniť vnútroštátne ustanovenie, pokiaľ by jeho uplatnenie bránilo vymáhaniu štátnej pomoci.

91 Komisia taktiež tvrdí, že v súlade s bodom 58 oznámenia o vymáhaní práva štátnej pomoci vnútroštátnymi súdmi (Ú. v. EÚ C 85, 2009, s. 1), ak existuje riziko, že platba protiprávnej pomoci bude uskutočnená v priebehu súdneho konania pred vnútroštátnym súdom, tento súd môže byť na základe povinnosti zabrániť akémukoľvek porušeniu článku 108 ods. 3 ZFEÚ povinný vydať uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, ktorým sa zakazuje vyplatenie protiprávnej pomoci, pokiaľ nerozhodne vo veci samej. Z toho Komisia logicky vyvodzuje, že samotný vnútroštátny súd by nemal zavádzať takúto pomoc.

92 Alouminion sa domnieva, že tretia časť prvého žalobného dôvodu vychádza z nesprávneho výkladu napadnutého rozsudku, a musí byť preto zamietnutá.

93 Alouminion tvrdí, že Všeobecný súd v bode 58 napadnutého rozsudku v skutočnosti konštatoval, že prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia má za následok poskytnutie novej výhody odlišnej od existujúcej pomoci. Všeobecný súd teda nevylúčil prípad, v ktorom by sa poskytla štátna pomoc prostredníctvom rozhodnutia vnútroštátneho súdu priznávajúceho novú výhodu, a to inú než je existujúca pomoc, ale len dospel k záveru, že o takýto prípad v prejednávanej veci nejde.

94 Alouminion v každom prípade tvrdí, že na jednej strane bod 58 napadnutého rozsudku je nadbytočný v časti, v ktorej potvrdzuje, *a contrario*, odôvodnenie uvedené v bodoch 55 až 57 uvedeného rozsudku, a na druhej strane, že posúdenie Všeobecného súdu, ktoré sa týka obsahu prvého uznesenia o nariadení predbežného opatrenia, predstavuje posúdenie skutkového stavu, na ktoré sa nevzťahuje kontrola Súdneho dvora v rámci odvolania.

– Posúdenie Súdnym dvorom

95 Na úvod treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou prináleží uskutočňovanie systému dohľadu nad štátnou pomocou na jednej strane Komisii a na druhej strane vnútroštátnym súdom, ktoré plnia odlišné a vzájomne sa doplňajúce úlohy (rozsudky z 9. augusta 1994, Namur-Les assurances du crédit, C-44/93, EU:C:1994:311, bod 14; z 21. novembra 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, bod 27 a citovaná judikatúra, ako aj z 19. marca 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, bod 36).

96 Vnútroštátne súdy nie sú príslušné rozhodovať o zlučiteľnosti štátnej pomoci s vnútorným trhom, čo je posúdenie, ktoré patrí do výlučnej právomoci Komisie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. decembra 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, bod 27; z 18. júla 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, bod 38 a citovanú judikatúru, ako aj z 19. marca 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, bod 37).

97 Vnútroštátne súdy naopak až do konečného rozhodnutia Komisie dohliadajú nad dodržiavaním práv osôb podliehajúcich ich právomoci v prípade porušenia povinnosti predchádzajúceho oznámenia Komisii podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ (rozsudky z 8. decembra 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, bod 27 a citovaná judikatúra; z 18. júla 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, bod 39, ako aj z 21. novembra 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, bod 28).

98 Na tieto účely možno na vnútroštátne súdy predložiť spory, v ktorých budú musieť podať výklad a uplatniť pojem „štátna pomoc“ uvedený v článku 107 ods. 1 ZFEÚ, najmä čo sa týka určenia, či opatrenie, ktoré bolo prijaté bez predchádzajúcej kontroly stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ, sa má, alebo nemá tejto kontrole podrobiť (rozsudky z 18. júla 2007, Lucchini, C-119/05, EU:C:2007:434, bod 50 a citovaná judikatúra, ako aj z 18. júla 2013, P, C-6/12, EU:C:2013:525, bod 38).

99 Pokiaľ vnútroštátne súdy dospejú k záveru, že dotknuté opatrenie skutočne malo byť oznámené Komisii, musia overiť, či dotknutý členský štát túto povinnosť splnil, a v prípade, keď nie, musia vyhlásiť toto opatrenie za protiprávne (rozsudok z 19. marca 2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, bod 68).

100 Je totiž úlohou vnútroštátnych súdov, aby vyvodili všetky dôsledky porušenia článku 108 ods. 3 ZFEÚ v súlade s ich vnútroštátnym právom, tak pokiaľ ide o platnosť aktov zavádzajúcich opatrenia pomoci, ako aj o vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých v rozpore s týmto ustanovením (rozsudok z 8. decembra 2011, Residex Capital IV, C-275/10, EU:C:2011:814, bod 29 a citovaná judikatúra).

101 Vnútroštátne súdy majú okrem iného právomoc prijímať dočasné opatrenia, aby zabránili narušeniu hospodárskej súťaže v dôsledku poskytnutia štátnej pomoci v rozpore s povinnosťou pozastavenia účinkov, ktorá je stanovená v článku 108 ods. 3 ZFEÚ (pozri rozsudky z 21. novembra 1991, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires a Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, C-354/90, EU:C:1991:440, bod 11; z 11. júla 1996, SFEI a i., C-39/94, EU:C:1996:285, body 39, 40 a 53, ako aj z 21. novembra 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, bod 34). Ako stanovuje bod 58 oznámenia Komisie o vymáhaní práva štátnej pomoci vnútroštátnymi súdmi (Ú. v. EÚ C 85, 2009, s. 1), ak existuje riziko, že platba protiprávnej pomoci bude uskutočnená v priebehu súdneho konania pred vnútroštátnym súdom, môže byť tento súd nútený vydať uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, ktorým sa zakazuje vyplatenie protiprávnej pomoci, pokiaľ nerozhodne vo veci samej.

102 Dôvodnosť tretej časti prvého odvolacieho dôvodu, v ktorom DEI vytýka Všeobecnému súdu, že v bode 58 napadnutého rozsudku konštatoval, že účinkom rozhodnutí vnútroštátneho súdu v konaní o nariadení predbežného opatrenia nemôže byť poskytnutie štátnej pomoci, treba skúmať s prihliadnutím na všetky tieto úvahy.

103 V tejto súvislosti je potrebné uviesť že Všeobecný súd v bode 58 napadnutého rozsudku konštatoval, že pokiaľ by sa pripustilo, že prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia zakladá alebo mení pomoc v zmysle článku 108 ods. 3 ZFEÚ, „bol by vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o nariadení predbežného opatrenia v spore týkajúcom sa zmluvy, o aký ide v prejednávanej veci, skutkovo a právne nútený, aby oznámil Komisii a predložil jej na preventívnu kontrolu nielen novú pomoc alebo zmeny pomoci priznanej podniku, ktorý poberá existujúcu pomoc, v pravom zmysle slova, ale aj všetky opatrenia, ktoré majú vplyv na výklad a výkon uvedenej zmluvy, ktoré môžu zasahovať do fungovania vnútorného trhu, konkurenčného boja alebo jednoducho mať vplyv na účinnú dĺžku pomoci počas stanoveného obdobia, ktorá zostala vo svojej podstate existujúca, a kým Komisia neprijala žiadne rozhodnutie o schválení alebo nezlučiteľnosti“.

104 Všeobecný súd tak v bode 58 napadnutého rozsudku odlíšil „novú pomoc alebo zmenu pomoci ako takú“ od opatrení, ktoré ovplyvňujú výklad a vykonanie zmluvy schválenej Komisiou ako štátnu pomoc zlučiteľnú s vnútorným trhom, inak povedané, od takých opatrení, ako je prvé uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, na základe čoho dospel k záveru, že vnútroštátny súd rozhodujúci o nariadení predbežného opatrenia nepodlieha povinnostiam, ktoré sa všeobecne vzťahujú na vnútroštátne súdy v súlade s článkami 107 a 108 ZFEÚ.

105 Treba však pripomenúť, že uplatnenie pravidiel v oblasti štátnej pomoci sa zakladá na povinnosti lojálnej spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi na jednej strane a Komisiou a súdmi Únie na strane druhej, v rámci ktorej každý koná v postavení, ktoré mu priznáva Zmluva o FEÚ. Vnútroštátne súdy musia v rámci tejto spolupráce prijať všetky potrebné opatrenia vhodné na zabezpečenie plnenia si záväzkov vyplývajúcich z práva Únie a nesmú prijať žiadne opatrenia, ktoré by mohli ohroziť dosiahnutie cieľov tejto Zmluvy, ako to vyplýva z článku 4 ods. 3 ZEÚ. Vnútroštátne súdy teda konkrétne nesmú prijať rozhodnutia, ktoré sú v rozpore s rozhodnutím Komisie (rozsudok z 21. novembra 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, bod 41).

106 Súdny dvor okrem toho v bodoch 46 a 47 rozsudku z 18. júla 2013, P (C-6/12, EU:C:2013:525), konštatoval, že vnútroštátnym súdom prináleží, aby overili, či neboli podmienky uplatnenia schémy pomoci zmenené, a keby sa preukázalo, že v dôsledku prípadných zmien sa rozsah schémy zväčšil, mali by prijať záver, že ide o novú pomoc, čo by malo za následok uplatnenie oznamovacieho postupu stanoveného v článku 108 ods. 3 ZFEÚ.

107 V dôsledku toho treba konštatovať, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právne posúdenia, keď v bode 58 napadnutého rozsudku konštatoval, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o nariadení predbežného opatrenia v spore týkajúcom sa zmluvy, nie je podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ povinný oznámiť Komisii „všetky opatrenia, ktoré majú vplyv na výklad a výkon uvedenej zmluvy, ktoré môžu zasahovať do fungovania vnútorného trhu, konkurenčného boja alebo jednoducho mať vplyv na účinnú dĺžku pomoci počas stanoveného obdobia, ktorá zostala existujúca“.

108 Pokiaľ by sa vnútroštátnym súdom, ktoré rozhodujú o predbežných opatreniach, umožnilo vyhnúť sa povinnostiam, ktoré sú im uložené v rámci dohľadu nad štátnou pomocou, ktorý je zakotvený v článkoch 107 a 108 ZFEÚ, viedlo by to tieto súdy ku konaniu v rozpore s ich právomocami, ktorých cieľom je zabezpečiť dodržiavanie práva Únie týkajúceho sa štátnej pomoci, ako aj k porušeniu povinnosti lojálnej spolupráce s inštitúciami Únie, ktorá je pripomenutá v bode 105 tohto rozsudku, a preto by tým bol nepochybne narušený potrebný účinok uvedených článkov.

109 Tretej časti prvého odvolacieho dôvodu treba preto vyhovieť.

110 Za týchto podmienok je potrebné vyhovieť prvého odvolaciemu dôvodu ako celku a bez toho, aby bolo potrebné preskúmať ostatné odvolacie dôvody, zrušiť napadnutý rozsudok.

O vrátení veci Všeobecnému súdu

111 V súlade s článkom 61 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie môže Súdny dvor v prípade zrušenia rozhodnutia Všeobecného súdu buď sám vydať konečný rozsudok vo veci samej, ak to stav konania dovoľuje, alebo vrátiť vec Všeobecnému súdu na ďalšie konanie.

112 Vzhľadom na to, že Všeobecný súd preskúmal len jeden zo žalobných dôvodov uvedených účastníkmi konania, Súdny dvor zastáva názor, že stav konania nedovoľuje, aby sám vydal konečný rozsudok. Vec treba teda vrátiť Všeobecnému súdu na ďalšie konanie.

O trovách

113 Vzhľadom na to, že vec sa vracia Všeobecnému súdu, o trovách tohto odvolacieho konania treba rozhodnúť neskôr.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (desiata komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie z 8. októbra 2014, Alouminion/Komisia (T-542/11, EU:T:2014:859), sa zrušuje.**

2. **Vec T-542/11 sa vracia na ďalšie konanie Všeobecnému súdu Európskej únie.**

3. **O trovách konania sa rozhodne neskôr.**

Podpisy